

Wagner Grubu: Rusya'nın paralı askerleri

Rusya uzmanları Putin'in paralı askerleri olan Wagner Grubu'nun özelliklerini, gelirlerini, ilişkilerini anlattılar

Yayın Tarihi : 28 Şubat 2018 Çarşamba (oluşturma : 21.05.2019)

İlk olarak 2015'te Ukrayna'da ortaya çıkan Wagner Grubu'nu, Rusya uzmanı Dr. Has ve Bechev anlattı. Bu savaşçı gruplar kamuflaj kıyafetlerini giyiyor ama asla Rus bayrağı ya da ordudan olduklarını gösteren bir sembol taşıyorlardı. Uzmanlara göre grup 3 bin kişiden oluşuyor. Ele geçirdikleri petrol sahalarının gelirinin 4'te 1'ini alıyorlar.

Gazete Habertürk'ten Nalan Koçak'ın haberi...

Pek konuşulmadı, tartışılmadı ama 7 Şubat'ta Suriye'de, iki süper güç ve vekilleri hayli kanlı bir hesaplaşma yaşadı. Öyle ki, iddialar doğruysa, Soğuk Savaş'tan beri en büyük çatışma patlak verdi. Savaş meydanı bu kez Fırat'ın doğusundaki petrol zengini Deyrizor'a bağlı Hişam kasabasıydı. ABD'nin iddiası o ki, rejim ve ona destek veren milisler o tarihte Fırat Nehri'ni geçti. Aralarında YPG'lilerin de olduğu Suriye Demokratik Güçleri'ne ve onlara eşlik eden ABD askerlerine saldırı girişiminde bulundu. ABD'nin öncülüğündeki koalisyon topçu atışı ve hava saldırısıyla cevap verdi. Rusya Savunma Bakanlığı'ysa bölgede uyuyan bir DEAŞ hücresinin hedef alındığını ancak operasyonun kendileriyle koordinasyon içinde yapılmadığını öne sürdü. Reuters Haber Ajansı, Rus kaynaklara dayandığı haberinde saldırıya 550 Rusya paralı askerinin katıldığını, bunların 300'ünün öldüğünü ve yaralandığını söyledi. Rakam çok büyüktü ancak Moskova hayatını kaybedenlerin sayısını 5 olarak verdi, birkaç gün sonra da yarı resmi basın kuruluşlarında "Onlarca ölü var" ifadesiyle birkaç cılız haber yapıldı. Kremlin, ölenlerin sadece Rus vatandaşı olduğunu, ordu mensubu olmadıklarını söylüyor. Peki gerçekten öyle mi? Bu sorunun yanıtı Rusya'da artık adeta "kasabanın sırrı" na dönüşen Rus paralı askerlerde gizli, yani özel askeri şirket Wagner Grubu'nda.

UKRAYNA VE KIRIM'DAN SONRA SURİYE'DE SAHNEYE ÇIKTILAR

Putin'in gizli askerleri sahneye önce Ukrayna ve Kırım'da çıktı. Ayrılıkçı grupların yanında savaşan ve önceleri nereden geldiği sadece tahmin edilen bu savaşçı gruplar kamuflaj kıyafetlerini giyiyor ama asla Rus bayrağı ya da ordudan olduklarını gösteren bir sembol taşıyorlardı. Çatışmalar ilerledikçe dünya kamuoyu bu savaşçıların aslında Rus askeri olduğundan emindi ancak Kremlin her defasında bunu reddetti.

Rusya, Suriye savaşında sahada ağırlığını artırmaya karar verince paralı askerler bir kez daha ortaya çıktı. Batı basınındaki iddialara göre aralarında Wagner'in de olduğu pek çok Rus şirket -ki hatta birinin merkezi Hong Kong'daydı- ülkeye savaşçı gönderdi. Son olarak Deyrizor'daki çatışmadan sonra gözler üzerine çevrildi. Rus hatta ABD'li yetkililer "paralı asker" lafını ağzına dahi almadı.

Ancak önce Amerikan basını, sonra da Kremlin yanlısı yayın kuruluşları ölen savaşçılardan “Wagner güçleri” olarak bahsetti. Ukrayna’daki ayrılıkçı grupların başındaki eski Rus Albay Igor Strelkov da sosyal medya hesabından “Bölgede Wagner’in iki birliği vardı, birinci birlik tamamen yok oldu, ikincisi de paramparça...” açıklamasını yaptı.

ŞİRKET GİZLİ ÇÜNKÜ KANUNLARA GÖRE YASAK

Peki kim bu Wagner Grubu? Irak Savaşı’yla birlikte duyduğumuz ABD’li Blackwater gibi bir özel askeri güvenlik şirketi. Rus medyası, gruptan ağır silah ve zırhlı araçlarla donatılan fakat resmen var olmayan bir askeri birlik olarak bahsediyor. Fakat Rusya Savunma Bakanlığı’nın direktifiyle hareket ettiği düşünülüyor. Peki neden resmen böyle bir birlik yok? Moskova Devlet Üniversitesi Öğretim Üyesi Dr. Kerim Has, Gazete Habertürk’ten Nalan Koçak’a bu sorunun yanıtını verdi: “Rusya’da özel askeri şirketler kanun itibarıyla yasak. Kremlin özellikle yurtdışında kiralık olarak sadece asker değil, vatandaşların da çalışabileceğini tanıyor. Bilerek hukuki bir boşluk yaratıyorlar. Ama bunların ülke içerisinde çalışmaları yasak. Paralı askerler ilk Ukrayna’da ortaya çıktı, Slav birlikleri ismiyle. Daha sonra bu birlikler 2015 gibi Wagner Grubu’na dönüştü. Altını çizmek istiyorum, bu bilgilerin hiçbiri resmi olarak doğrulanmış değil. Kırım’ın ilhakında da hatırlarsınız yeşil üniformalı Rus askerleri vardı. Ama hiçbir zaman doğrulanmadı. Putin, 2015’te, ilhaktan çok sonra kabul etti.”

Wagner Grubu gri bir alanda faaliyet gösterdiği için savaşçıların cenazeleri ailelerine mühürlenmiş tabutlarda gönderiliyor ve herhangi bir tören yapılmadan defnediliyor. Yaralıları askeri hastanelerde, basın içeri alınmadan tedavi ediliyor. Dr. Has, yaralıların transferinde dikkat çekici bir trafiğin yaşandığını anlatıyor: “Deyrizer’deki saldırının ardından bir ambulans uçak trafiği oldu. Herkes Flight Radar isimli siteden takip etti. St. Petersburg ve Moskova’da 5 tane askeri hastane var, özellikle oralarda bir yoğunluk söz konusuydu.”

HİTLER’İN EN SEVDİĞİ BESTEKÂRA ATIF

Grubun başında Rus askeri istihbaratı için çalışan eski bir yarbay, Dmitry Utkin var. Utkin daha evvel Ukrayna ve Kırım’da görev yapmış bir isim. ABD’nin yaptırım listesinde. Utkin’in Wagner ismini seçmesi tabii ki bir tesadüf değil, ünlü bestekâr Richard Wagner’e bir atıf. Wagner’in, Hitler’in en sevdiği müzisyen olduğu da herkesin malumu. Batı basınına göre ismin nedeni Utkin’in Neo-Nazi olması değil, klasik bir Rus taktiğiyle ideolojik dezenformasyon yaratmak.

PETROL GELİRİNİN 4’TE 1’İ PARALI ASKERLERE

WAGNER Grubu’nun en önemli görevi, petrol sahalarının kontrolünü sağlamak. Nedeni şirket için para kaynağı oluşturmak. Çünkü Wagner Grubu, Rusya’dan gelen kaynağın dışında, kendi gelirini yaratıyor. Rejimle anlaşması var, ele geçirdiği her petrol sahasının gelirinin 4’te 1’ini alıyor. Son çatışmanın da petrol zengini Deyrizer’da çıkmasına şaşırılmaması gerek. Dr. Kerim Has da bunun altını çiziyor: “Paralı askerler bölgedeki petrol yataklarına saldırdı. Çünkü Rusya Savunma Bakanlığı da artık şirkete mali desteği azaltacağını söylemişse -ki bunlar konuşuluyor- saldırıyı düzenlemiş olabilirler. Sahada olanlara Rusya da tamamen hâkim değil, yerel güçlerin belli bir manevra alanı

var.”

Paralı askerlerin profiline gelince... Uzmanlar paranın hayli ön planda olduğunu altını çiziyor. HABERTÜRK'e konuşan Harvard Üniversitesi Öğretim Üyesi ve Rusya uzmanı Dimitar Bechev'e göre, çatışmalar arasında eski askerler, aşırı milliyetçiler hatta Bolşevikler de var. Ancak asıl kitle ideolojiden çok para için Wagner Grubu'na katılıyor. Çünkü aldıkları maaş Rusya standartlarında çok yüksek. Dr. Has ise Çeçenistan, İnguşetya gibi yerlerden katılımın da olduğunu belirtiyor: "Rusya'nın Suriye'de 7 bin civarında askerinin olduğu söyleniyor, tabii ki buna Wagner'in paralı askerleri dahil değil. 3 bin civarında da paralı asker olduğu ifade ediliyor. Bin kadarı Çeçen. Çeçen birlikleri Ukrayna'ya da gitmişti. Çeçenler Rus ordusuna 94'ten beri alınmıyor. Oradaki savaştan sonra... Bu nedenle Çeçenler ve Kafkas kökenlilerin özel şirketlerde çalışma ihtimali yüksek."

RUS ASKERLERDEN DAHA FAZLA MAAŞ ALIYORLAR

The Moscow Times'a göre, paralı askerler 1380 ile 4 bin 300 dolar arasında maaş alıyor. Hayatlarını kaybettiklerinde de ailelerine yüklü bir tazminat ödeniyor. Dr. Has'a göre, Wagner'in Rus enerji şirketleriyle bağlantısı nedeniyle maaşlar yüksek. Has, "Rusya'da bir yüzbaşı ya da binbaşı ortalama 80 bin ruble yani 1200 dolar maaş alıyor. Paralı askerler yaralandıkları zaman 700 bin ruble alıyor, o da yaklaşık 12 bin dolara tekabül ediyor. Öldükleri zaman da ailelerine 3 milyon ruble tazminat veriliyor" diyor.

Putin neden paralı askerleri tercih ediyor? Rusya uzmanı Bechev, şöyle yanıtlıyor: "Yönetime sorumluluğu reddetme şansı tanıyor. Kremlin, Suriye'deki askeri varlığının birkaç yüz asker in ötesine geçtiğini göstermek istemiyor."

WAGNER'İN ARKASINDAKİ İSİM: PUTİN'İN AŞÇISI

Wagner'in asıl finansal kaynağı ne? Şirketin ticari yüzü Evro Polis isimli şirket. Sahibi hayli ilginç bir isim, Dr. Has anlatıyor: "Yevgen Prigozhin bir restoran şirketinin yöneticisi ama sadece bununla uğraşmıyor. Yönetim danışmanlığı şirketi de var. Sadece şirketlerinden birinin cirosu 100-150 milyon dolar. Yemek şirketlerinden birinin başına da Utkin'i getirdi, bir asker in yemek şirketinin başına getirilmesi normal bir şey değil tabii ki. Dediğim gibi bunlar da resmi olarak teyit edilmiş bilgiler değil. Prigozhin zaten Putin'in aşçısı olarak biliniyor, yemeklerini hazırlıyor. Savunma bakanlığından da ihaleler alıyor. Kışlalarındaki, eğitim birimlerindeki temizlik ihalelerini de aldı. Moskova'daki okulların yüzde 90'ının yemeklerini de bu şirket hazırlıyor. Wagner'in, Prigozhin'in parası, Utkin'in de tecrübesiyle kurulduğu iddia ediliyor."

Bu dökümanı orjinal adreste göster

Wagner Grubu: Rusya'nın paralı askerleri